

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/1367/2015
Identifikačné číslo spisu:	8112215659
Dátum vydania rozhodnutia:	27.01.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:8112215659.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu I. bytom C. zastúpeného JUDr.Slavomírou Huszthyovou, advokátkou v Košiciach, Za amfiteátrom 10, proti žalovanej MEDICPRODUCT, a.s., IČO: 31 630 081, so sídlom v Lipanoch, kpt. Nálepku 2, o neplatnosť skončenia pracovného pomeru a náhradu mzdy, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 12 Cpr 11/2012, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 20. júla 2014 sp. zn. 1 CoPr 2/2015, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 20. júla 2015 sp. zn. 1 CoPr 2/2015 v spojení s opravným uznesením z 12. októbra 2015 sp. zn. 1 CoPr 2/2015 v potvrdzujúcom výroku zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Okresný súd Prešov (v poradí druhým rozhodnutím)rozsudkom z 9. decembra 2014, č.k. 12 Cpr 11/2014 určil, že dohoda o skončení pracovného pomeru (uzavretá medzi žalobcom a žalovanou - pozn. dovolacieho súdu) s dátumom 23. 3. 2012 je neplatná. Konanie v časti náhrady mzdy vylúčil na samostatné konanie s tým, že o trovách konania rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Rozhodnutie v časti výroku o určení neplatnosti dohody o skončení pracovného pomeru odôvodnil tým, že doplneným dokazovaním (po tom, ako jeho predchádzajúci rozsudok z 28. mája 2013 č. k. 12 Cpr 11/2012-124 bol v časti výroku o zamietnutí žaloby o určenie neplatnosti predmetnej dohody o skončení pracovného pomeru zrušený uznesením Krajského súdu v Prešove z 28. augusta 2014 sp. zn. 1 CoPr 7/2013) nevyšli najavo nové skutočnosti a súc viazaný názorom vysloveným odvolacím súdom v zrušujúcom rozhodnutí, nebolo možné vyhodnotiť správanie žalobcu inak, ako znel záver odvolacieho súdu, teda, že jeho prejav skončiť pracovný pomer dohodou u žalovanej nebol v súlade s jeho vôľou a preto je neplatný. Nároky na náhradu mzdy uplatnené v konaní vylúčil na samostatné konanie, keďže je potrebné vykonať v tejto veci ďalšie dokazovanie. Výrok o trovách konania odôvodnil § 151 ods. 3 O.s.p.

Krajský súd v Prešove na odvolanie žalovanej rozsudkom z 20. júla 2014 sp. zn. 1 CoPr 2/2015 potvrdil rozsudok (súdu prvého stupňa - pozn. dovolacieho súdu) okrem výroku o vylúčení nároku na náhradu mzdy a trovách konania. V dôvodoch svojho rozhodnutia sa stotožnil so skutkovými aj právnymi

závermi súdu prvého stupňa, na ktorých sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania s tým, že o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa podľa § 224 ods. 4 O.s.p. Opravným uznesením z 12. októbra 2015 sp. zn. 1 CoPr 2/2015 opravil odvolací súd rozsudok Krajského súdu v Prešove z 20. júla 2014 sp. zn. 1 CoPr 2/2015 tak, že správny dátum vyhlásenia rozsudku na poslednej strane rozsudku je 20. 07. 2015.

Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie, žiadala ho spolu s rozsudkom súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnila tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v ustanovení § 237 O.s.p. a to konkrétne, že jej ako účastníčke konania bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, keď jej nebolo doručené vyjadrenie žalobcu k odvolaniu a rozsudok krajského súdu ako aj rozsudok okresného súdu zároveň trpí nedostatkom riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia. Poukázala na to, že z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že k odvolaniu žalovanej sa vyjadril žalobca, želovanej však nebolo doručené vyjadrenie k odvolaniu žalovanej a s obsahom vyjadrenia žalobcu k odvolaniu sa mohla žalovaná oboznámiť až potom, čo jej bol doručený rozsudok odvolacieho súdu. Žalovaná teda nemala možnosť sa s predmetným vyjadrením žalobcu oboznámiť, reagovať naň a označiť súdu dôkazy, ktoré by vyvracali nepravdivé tvrdenia obsiahnuté v predmetnom vyjadrení, čím bola žalovanej odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) Súčasne poukázala na to, že jej bola odňatá možnosť konať pred súdom aj tým, že odôvodnenia rozsudkov oboch súdov nižšieho stupňa nespĺňajú náležitosti odôvodnenia rozsudku uvedené v ustanovení §157 ods. 2 O.s.p. a tak pre nedostatok dôvodov v nich uvedených sú nepreskúmateľné. V závere dovolania žalovaná žiadala o odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu žalovanej toto navrhol odmietnuť ako neprípustné a zároveň si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky predovšetkým nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti (dovolaním) napadnutého rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 243 O.s.p. a v súlade s ustálenou praxou dovolacieho súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) za splnenia podmienky vyplývajúcej z § 241 ods. 1 O.s.p. bez neriadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu treba zrušiť.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podmienky prípustnosti dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 238 O.s.p.

Prípustnosť dovolania v predmetnej veci podľa § 238 O.s.p. neprichádza do úvahy. Nejde totiž o zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu vo veci samej, ani o rozsudok, v ktorom by sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci, pretože dovolací súd v tejto veci ešte právny názor nevyslovil. Rovnako nejde o rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, ani o rozsudok, ktorým by bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 ods. 1 O.s.p. a tiež tzv. inými vadami, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom neposudzuje len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných vád uvedených v § 237 ods. 1 O.s.p., zaoberal sa dovolací súd predovšetkým otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p.

Dovolateľka v dovolaní tvrdí existenciu procesnej vady v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

Podľa ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle tohto ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Európsky súd pre ľudské práva vydal 13. januára 2015 rozsudok vo veci Trančíková proti Slovenskej republike, v ktorom sa zaoberal aj opodstatnenosťou námietky o nemožnosti vyjadriť sa k vyjadreniu protistrany v rámci odvolacieho konania. V tomto rozsudku dospel Európsky súd pre ľudské práva k názoru, že aj keď vyjadrenie k odvolaniu neobsahuje žiadne nové skutočnosti alebo argumenty, ku ktorým by sa procesná strana už nebola vyjadrila v predchádzajúcom priebehu konania a prípadne ide o vyjadrenie nemajúce vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu, musí byť druhému účastníkovi daná možnosť oboznámiť sa s ním, ak bolo formulované ako právna a skutková argumentácia.

V rozsudku sa doslovne uvádza, že „požiadavka, aby účastníci súdneho konania mali možnosť dozvedieť sa o všetkých predložených dôkazoch alebo vyjadreniach podaných v ich veci a vyjadriť sa k nim, sa vzťahuje na odvolacie konanie rovnako ako na prvostupňové konanie, a to napriek skutočnosti, že odvolanie nemusí vyvolať žiadnu novú argumentáciu“. Pokiaľ súd takúto možnosť druhej procesnej strane nevytvorí, dochádza k porušeniu práva na spravodlivé konanie, ktoré je zaručené článkom 6 ods. 1 Dohovoru.

Vychádzajúc z uvedeného bolo v preskúmvanej veci potrebné zohľadniť, že k odvolaniu žalovanej sa písomne vyjadril žalobca podaním doručeným súdu prvého stupňa 19. marca 2015 (č.l. 269, 270 spisu). Žalovaná (dovolateľka) ale nemala možnosť dozvedieť sa o tomto vyjadrení a prípadne sa k nemu vyjadriť, lebo súd jej toto vyjadrenie žalobcu nedoručil. Opomenutím doručenia tohto vyjadrenia žalovanej došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a tým k odňatiu jej možnosti konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

Ako je uvedené už vyššie v odôvodnení tohto rozhodnutia, žalobkyňa v dovolaní tiež namietala, že rozhodnutia oboch súdov nižšieho stupňa sú pre nedostatok dôvodov nepreskúmateľné, čím jej taktiež bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Podľa Stanoviska občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 3. decembra 2015 k výkladu § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku (uverejneného v Zbierke stanovísk NS a súdov SR 1/2016), nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.

Vychádzajúc z uvedeného Stanoviska o zmätočnosť v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. ide iba vtedy, keď je dôsledkom procesného postupu, ktorý je nesprávny v tom zmysle, že pri ňom nebola zachovaná právnym poriadkom stanovená procedúra prejednávania veci. Nie každá nesprávnosť, ku ktorej dôjde v občianskom súdnom konaní, je ale procesnou vadou (vadou procedúry prejednávania veci), prípadne procesnou vadou dosahujúcou (až) intenzitu, ktorú považuje za relevantnú uvedené ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku.

Odôvodnenie rozhodnutia je obsahovou náležitosťou písomného vyhotovenia rozhodnutia, ktoré má v zmysle ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. stručne, jasne, výstižne a presvedčivo uviesť, čoho a z akých dôvodov sa žalobca domáhal, ako sa vyjadril žalovaný, a vysvetliť, ktoré skutočnosti považoval súd za (ne)preukázané, z ktorých dôkazov (ne)vychádzal, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a ako vec právne posúdil.

Požiadavka, aby rozhodnutie bolo riadne odôvodnené, patrí medzi základné atribúty spravodlivého procesu. Jej účelom je medziiným zabezpečiť transparentnosť, legitimitu a kontrolovateľnosť súdneho rozhodovania. Nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia spôsobuje jeho nepreskúmateľnosť. To však bez ďalšieho neznamena, že nedostatočné (nepreskúmateľné) odôvodnenie rozhodnutia predstavuje dôvod, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti nemu smerujúceho.

Vtedy, keď sudca (senát) v písomnej forme vyhotovuje rozhodnutie a na základe doterajších výsledkov konania zvažuje, čo, akým spôsobom a v akom vecnom slede zaradi do jeho textu, už vec neprejednáva. Účastník konania sa nezúčastňuje na tvorbe písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu. Občiansky súdny poriadok mu priznáva možnosť realizácie procesných oprávnení pred vydaním písomného vyhotovenia rozhodnutia a po vydaní písomného vyhotovenia rozhodnutia. To, čo súd napokon zaradi do písomného vyhotovenia rozhodnutia a akým spôsobom alebo v akom rozsahu v ňom odôvodní svoje skutkové a právne závery, je však - v rámci limitov daných platnou právnou úpravou - výlučne iba vecou súdu.

Proti tomu, čo účastník v rozhodnutí súdu považuje za nesprávne, nespravodlivé, nezodpovedajúce zákonu, má možnosť sa brániť, a to aj vtedy, keď zastáva názor, že odôvodnenie písomného vyhotovenia rozhodnutia je nedostatočné, nevýstižné, nepresvedčivé alebo neúplné. Pokiaľ sa totiž účastník nazdáva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia je nepreskúmateľné, má v plnom rozsahu zachované právo namietať túto nesprávnosť v procesne prípustnom opravnom prostriedku. Prítom však treba mať na zreteli, že skutočnosť, že súd svoje rozhodnutie odôvodnil nedostatočne, bez ďalšieho neodníma účastníkovi konania možnosť pred súdom konať (pokiaľ nejde o taký prípad, v ktorom písomné vyhotovenie rozhodnutia nebude obsahovať ani len zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu). Ako je konštatované v závere citovaného Stanoviska, „V súlade s právnymi závermi vyjadrenými v rozhodnutiach EŠLP môže však o takýto výnimočný prípad ísť len vtedy, keď nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia vykazuje znaky (až) vady „najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ alebo vady „zásadnej, hrubej a podstatnej“, prípadne ak sa zrušením napadnutého rozhodnutia má dosiahnuť náprava „justičného omylu“. Len v takomto výnimočnom prípade môže uvedená okolnosť zakladať prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., lebo len takto charakterizovaný nedostatok odôvodnenia rozhodnutia môže intenzitou svojich právnych dôsledkom prekročiť rámec tzv. inej vady, v tomto ustanovení Občianskeho súdneho poriadku neuvedenej“.

O takýto prípad však v prejednávanej veci nejde. Bez ohľadu na rozsah odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu je z neho totiž nepochybne zrejmé, že dôvodom pre potvrdenie prvostupňového rozsudku odvolacím súdom bola skutočnosť, že odvolací súd sa stotožnil so skutkovými aj právnymi závermi súdu prvého stupňa, na správnosti ktorých sa nezmenilo nič ani v štádiu odvolacieho konania, čím je vylúčená dovolateľkou namietaná nepreskúmateľnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia ako dôvodu zakladajúceho prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

Nakoľko však, ako už bolo uvedené, k odňatiu možnosti žalovanej konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. došlo nedoručením jej vyjadrenia žalobcu k odvolaniu žalovanej, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok odvolacieho súdu v spojení s opravným uznesením zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§243b ods. 1 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného i dovolacieho konania (§243d ods. 1 O.s.p.)

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.